
РОЖНОВА Т. Є., професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти ННІМП ДЗВО «Університет менеджменту освіти», кандидат педагогічних наук, доцент

ПЕРСПЕКТИВНІСТЬ ТА НАСТУПНІСТЬ У НАУКОВО-ДОСЛІДНІЙ РОБОТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ

Актуальність проблеми щодо інтернаціоналізації у закладах вищої освіти (далі ЗВО) обумовлена великою увагою до цієї проблеми як Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) так і ЗВО. Так, зокрема, в Стратегії НАЗЯВО: до 2022 року однією із ключових цілей визначено «Сприяння інтеграції системи вищої освіти України у світовий освітній і науковий простір», досягнення якої забезпечується, у тому числі, й через підкритерій оцінювання якості освітніх програм (ОП) 4.5 «Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти (ЗВО)» [1].

О. Анісімова відмічає, що інтернаціоналізація відбувається не лише на загальнонаціональному рівні, але й на рівні окремих ЗВО, які активно долучаються до цього процесу для підвищення свого міжнародного рейтингу. Саме це явище є відносно новим, тож існує декілька підходів до його визначення. Питанню інтернаціоналізації вищої освіти приділяється достатньо уваги в науковій літературі. Серед науковців, які активно досліджували цю проблему, можна

виділити Дж. Білена, Х. ДеВіта, К. Керра, Ф. Ханарда, Дж. Найта, Дж. Котса, Дж. Гудзика, К. Скотта, Б. Ліска, М. Вілборга тощо [2].

Іманентною рисою інтернаціоналізації є: спрямованість на інтеграцію міжнародної складової в національні наукові дослідження, громадську діяльність, освітні послуги вищої школи; процес інтернаціоналізації повинен бути спрямованим на експорт освітніх послуг та досягнень національної науки; інтернаціоналізація освіти є одним із чинників становлення глобального простору вищої освіти й класифікується як зовнішня (міжнародна академічна мобільність) і внутрішня (упровадження світових стандартів, інтернаціоналізація навчальних курсів, міжкультурних програм тощо).

Застосування принципів інтернаціоналізації освіти в відповідних документах ЄС розглядається у вузькому контексті якості діяльності освітніх установ і перспектив працевлаштування їх випускників. Таким чином, університети повинні бути набагато активнішими, їм належить постійно підвищувати якість наукових досліджень та освітніх послуг з метою забезпечення конкурентоспроможності випускників. Інтернаціоналізація є ефективним засобом досягнення зазначених цілей [3].

Найвідоміша форма інтернаціоналізації вищої освіти – це мобільність студентів – виїзд певного числа студентів для навчання за кордон. Звичайно, відрядження студентів на навчання в інші країни – явище не нове, і певні регіони стикаються з цим вже давно [2].

Згідно визначення ЮНЕСКО мобільними міжнародними (mobile international) студентами є студенти, які перетнули національні чи територіальні кордони з метою навчання і на даний момент статистично рахуються поза країною походження. Питання міжнародної мобільності активно реалізовується ЗВО України.

Для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології (далі ННІМП) ДЗВО «Університет менеджменту освіти» також здійснюється реалізація міжнародної мобільності, зокрема, діє Програма подвійного диплому (напрями «управління», «внутрішня безпека») з Вищою школою управління охороною праці в місті Катовіце (Республіка Польща) від 28.11.2019 року. У рамках цієї програми за напрямом «Управління», спеціалізації: «Стратегічне управління підприємством», «Логістика» 7 здобувачів вищої освіти ННІМП продовжують навчання на другому рівні програми, а також 2 здобувача першого курсу магістратури розпочали навчатися у березні 2021 року.

Також заслуговує на увагу підписана нова угода 24 березня 2021 року про міжнародну співпрацю між ДЗВО «УМО» та „Вищою школою суспільно-природничих наук імені Вінцента Поля в Любліні (VINCENT POL UNIVERSITY IN LUBLIN)” (м. Люблін, Польща), за сприяння ННІМП.

Угода сприятиме програмі «подвійного дипломування» (2d) (освітній рівень (бакалавр)) напрямки: «підприємництво, торгівля біржова діяльність», «менеджмент», «економіка» / «економіка підприємства», «міжнародний бізнес».

Піднімаючи питання щодо перспективності та наступності у науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти ННІМП на засадах інтернаціоналізації слід також відмітити, що здобувачі вищої освіти проходять стажування на базі Університету імені Яна Длугоша в м.Ченстохова (Республіка Польща) відповідно до умов підписаної Угоди між університетами від 01.06.2016 року. У рамках даного проєкту 13 здобувачів вищої освіти ННІМП пройшли онлайн стажування за напрямками «Соціальна робота» та «Економіка» у 2021 році.

Хоча мобільність викладацького складу не так добре досліджена, як сфера мобільності студентів, її можна вважати другою за важливістю формою інтернаціоналізації вищої освіти.

У ННІМП щорічно проводяться гостьові лекції іноземних науковців та практиків.

Так, 29 січня 2021 року, в рамках підписаної угоди про міжнародне співробітництво із Міжнародним Інститутом розвитку інтелекту (IMEI, Південна Корея) та ДЗВО «Університет менеджменту освіти» відбулася лекція представника Всеукраїнського Інституту розвитку інтелекту (м. Київ, Україна), заступника начальника відділу розвитку інноваційної освіти Андрія Міфтахова для здобувачів вищої освіти спеціальності «Публічне управління та адміністрування» підготовки третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня доктора філософії на тему: «Особливості управлінського мислення: досвід Південної Кореї» в межах курсу «Комунікативне забезпечення публічного управління та адміністрування».

Відповідно до підписаної угоди між ДЗВО «Університет менеджменту освіти» та Гуманітарно-природничим університетом імені Яна Длугоша в Ченстохові (Республіка Польща) та в рамках програми Європейського Союзу, що підтримує проєкти, партнерства, заходи і мобільність у сфері освіти, професійної підготовки, молоді і спорту Erasmus+, з 19 по 23.04.2021 року завідувачка кафедри економіки, підприємництва та менеджменту ННІМП Тетяна Бурлаєнко взяла участь в програмі академічної мобільності викладачів (8 годин) та отримала сертифікат, а 27

травня 2021 року в Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, докторка педагогічних наук, професорка, керівницка відділення суспільної роботи, соціальної роботи та туристики Університету ім. Яна Длугоша в Ченстохові (Республіка Польща) Маріола Міровська взяла участь в програмі академічної мобільності викладачів.

Нові організаційні форми збагачують інтернаціоналізацію вищої освіти. Так, програми дистанційного навчання означають, що фізична мобільність не є обов'язковою. Втім поєднання онлайнної і безпосередньої форм навчання дає найкращі результати, тому слід знайти відповідні комбінації, що найбільше задовольняють потреби інтернаціоналізації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про інтернаціоналізацію. URL: <https://cutt.ly/hIxFcXQ>
2. Анісімова О. Ю.. Інтернаціоналізація вищої освіти: моделі та механізми. "Освітня аналітика України". 2019. № 3 (7). URL: https://science.iea.gov.ua/wp-content/uploads/2019/12/8_Anisimova_37-2019_97_110.pdf.
3. De Wit H., Hunter F., Howard L. and Egron-Polak E. Internationalisation of higher education. Brussels : European Parliament, 2015. URL: <https://cutt.ly/JIxF2HT>.